

МИЛЛИЙ МАФКУРА – ЁШЛАР ДУНЁҚАРАШИНИ БОЙИТИШДА МУҲИМ ОМИЛ

DOI: <https://doi.org/10.53885/edinres.2021.83.92.042>

Жумаев Рустам Ганиевич

*сиёсий фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Бухоро давлат
университети*

Аннотация. Мақолада миллий мафқуранинг ёшлар дунёқарашини бойитишида асосий муҳим омиллардан бири эканлиги мисоллар орқали исботланган. Миллий мафқуранинг ёшлар онгига сингдиришининг асосий тамойиллари унинг илмий жиҳатдан асослангани ва мунтазамлиги, очиқлик ва бағрикенглик, тарихийлик ва замонавийлик, универсаллик ва мослашувчанлик каби хусусиятларга эга эканлиги билан ифодаланади. Миллий мафқуранинг ёшлар онгига сингиши халқимизнинг улкан интеллектуал ва маънавий салоҳиятини рўёбга чиқариб, Ўзбекистоннинг янги тарихида учинчи ренессанс даврининг бошланишига хизмат қилади.

Калит сўзлар: миллий мафқура, ёшлар дунёқараши, гоё, бағрикенглик, тарихийлик, замонавийлик, универсаллик, мослашувчан.

НАЦИОНАЛЬНАЯ ИДЕОЛОГИЯ - ВАЖНЫЙ ФАКТОР ОБОГАЩЕНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ МОЛОДЕЖИ

Джумаев Рустам Ганиевич

*Доктор философии (PhD) по политическим наукам, Бухарский
государственный университет*

Аннотация. В статье на примерах доказываемся, что национальная идеология является одним из важнейших факторов обогащения мировоззрения молодежи. Основные принципы внедрения национальной идеологии в сознание молодежи характеризуются ее научностью и регулярностью, открытостью и толерантностью, историчностью и современностью, универсальностью и гибкостью. Внедрение национальной идеологии в сознание молодежи позволит реализовать огромный интеллектуальный и духовный потенциал нашего народа и послужит началом третьего возрождения в новейшей истории Узбекистана.

Ключевые слова: национальная идеология, мировоззрение молодежи, идея, толерантность, историчность, современность, универсальность, гибкость.

NATIONAL IDEOLOGY IS AN IMPORTANT FACTOR IN ENRICHING THE WORLDVIEW OF YOUNG PEOPLE

Djumayev Rustam Ganiyevich

Doctor of Philosophy (PhD) in Political Science, Bukhara State University

Abstract. *The article proves with examples that national ideology is one of the most important factors in enriching the worldview of youth. The basic principles of introducing national ideology into the minds of young people are characterized by its scientific nature and regularity, openness and tolerance, historicity and modernity, universality and flexibility. The introduction of national ideology into the minds of young people will allow realizing the huge intellectual and spiritual potential of our people and will serve as the beginning of the third revival in the modern history of Uzbekistan.*

Key words: *national ideology, youth worldview, idea, tolerance, historicity, modernity, universality, flexibility.*

Кириш. Ўзбекистонда юз бераётган янгиланишлар жараёни, янги Ўзбекистонни вужудга келтириш ҳодисаси, учинчи Ренессанс бунёд этишга сафарбарлик истаги, айтиш мумкинки, бутун моҳияти билан миллий мафқуранинг мазмунини, моҳиятини ўзида мужассам этган, давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев таклиф этган «Миллий тикланишдан – миллий юксалиш сари» шиорига хос ва мос бўлиб, серқирра ҳаётимизнинг ҳамма соҳаларини тубдан ислоҳ қилиш ва замонавий цивилизация талаблари асосида шакллантиришни мақсад қилиб олганлиги билан аҳамиятлидир. Бу борада мамлакатимиз раҳбарининг: «Жамият ҳаётининг танаси иқтисодиёт бўлса, унинг жони ва руҳи маънавиятдир» [2], - деган эътирофи унинг нақадар долзарблигини юксалтирган. Бу миллатнинг ўзлигини англашига, ҳар бир фуқаронинг ўзини ўзи қадриятга айлантириш инстинктини кучайтиришга, инсон онги ва қалбини тубдан ўзгартиришга олиб келади. Ана шу ижтимоий-сиёсий ҳодисанинг ўзи Ўзбекистон янги Ренессанс олдида турганини кўрсатади. Дарҳақиқат, учинчи Ренессанс ғояси миллий ғоянинг табиий равишда ҳар бир фуқаронинг ички эҳтиёжи, ҳаётий мақсади, оиласи, фарзандлари истиқболи билан боғлиқ бўлиб кетган умуммиллий қадриятнинг ўзгинасидир. Шунини алоҳида таъкидлаш керакки, миллий ғоя Ўзбекистонда ҳар бир фуқаро эрки, мустақиллиги, қадру қиммати, ҳақ-ҳуқуқлари билан боғлиқ бўлган ва барча фуқароларни умуммиллий тараққиётга дахлдорлик туйғусини жонлантирадиган, ривожлантирадиган қудратли кучга, уларни бирлаштирувчи ягона миллат ва ягона умуммиллий манфаат ғоясига хизмат қиладиган қудратга айланди. Бу эса, ижтимоий фанларда

алоҳида тадқиқотни, илмий-назарий жиҳатдан ўрганишни, уни яхлит жараён сифатида таҳлил қилишни долзарб масалага айлантирмақда.

Инсон тафаккурининг маҳсули сифатида мафкура миллий-маданий меросни, умуминсоний қадриятларни, ижтимоий-маънавий ҳаётни, теварак оламни ўрганиш, билиш жараёнида вужудга келади. Ижтимоий онгнинг барча шакллари: илм-фан, фалсафа, дин, сиёсат, санъат ва бадиий адабиёт, ахлоқ ва ҳуқуқ муайян бир ғояларни яратади, уларга таянади ва уларни ривожлантиради.

Мамлакатда ёшларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга зарур шарт-шароитлар ва имкониятларни яратиб бериш борасида мустаҳкам ҳуқуқий база яратилган ва бу тизим замон талабларига ҳамоҳанг равишда такомиллашиб бормоқда. Хусусан, парламент томонидан 2021 йилгача ёшларга оид давлат сиёсати соҳасида 2 та қонун ва 16 та қонуности ҳужжатлари қабул қилинди.

Таълим ва тарбия тизимини тубдан қайта қуриш борасида ҳамдўстлик мамлакатлари ичида биринчи бўлиб Ўзбекистонда иш бошланди. Бу ишларнинг жами назаримизда, қуйидаги йўналишларни ўз ичига олди ва ёшлар дунёқарашини бойитиб боришни илмий ҳамда амалий йўналишга солиш имконини берди. Биз буларни қуйидагича белгиладик:

1. Миллий тарбия.
2. Эстетик онгни тўғри шакллантириш.
3. Маданий-маърифий тарғибот олиб бориш.
4. Мақсадли йўналтириш.
5. Коррекциялаш.
6. Ёшлар истеъдодини рўёбга чиқариш.

Адабиётлар таҳлили. Таълим соҳасидаги социологик тадқиқотлар мустақиллик йилларида ёшлар орасида олий таълим нуфузи йилдан-йилга ошиб бораётганлигини кўрсатди. Ёшлар касб танлаш орқали дунёқарашини мақсадли тарзда бойитиб бораётгани маълум бўлмоқда. Касб танлаш ёшларнинг пухта ўйланган, мустақил қарори асосида амалга ошмоқда ва бу кўрсаткич кейинги 3-4 йил мобайнида кескин ўсиб бормоқда. Масалан, 2020 йилда Давлат бюджети харажатларнинг қарийб ярми ижтимоий соҳага ёки умумий харажатларнинг 22,9 фоизи таълим соҳасига йўналтирилиши кутилади. Ўзбекистон кейинги йилларда таълим тизимида давлат бюджети харажатининг 23-29 фоизини сарфламоқда. Бу жаҳондаги энг юқори кўрсаткичлардан биридир. «Эҳтимол, мамлакат Президенти ташаббуси билан Ўзбекистонда амалга оширилганидек, энг мураккаб давр ҳисобланган ўтиш даврида бўлган ҳеч бир мамлакат таълим тизимининг моддий-техник базасини ислоҳ қилиш ва мустаҳкамлашга бунча маблағ ажратмаган бўлса керак». [3]

Харакатлар стратегияси асосида кечаётган шиддатли ислохотлар халқнинг келажакка ишончини мустаҳкамлаш, уни бунёдкорлик ишларига сафарбар қилиш, жамиятда учраётган иллатлар, хусусан, лоқайдлик, боқимандалик ва коррупция каби ҳолатларга қарши фаол курашишга даъват этмоқда. [3] «Халқ давлат органларига эмас, давлат органлари халққа хизмат қилиши керак», «Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан улуғ», «Халқ бой бўлса, давлат ҳам бой ва қудратли бўлади», «Халқ биздан рози бўлса, ишимизда унум ва барака бўлади», «Адолат – қонун устуворлигида», «Маънавият бўлмаган жойда ҳеч қачон адолат бўлмайди!», «Инсонларнинг дарду ташвишларини ўйлаб яшаш – одамийликнинг энг олий мезонидир» сингари тамойиллар ҳаётга изчил жорий қилинмоқда. Бу эса, миллий юксалиш ғоясининг халқ иродаси сифатидаги мақомини оширишга хизмат қилмоқда. Бугун Ўзбекистонда амалга оширилаётган, жаҳон ҳамжамияти томонидан эътироф этилаётган демократик ислохотлар ортга қайтмайдиган муқаррар тус олгани халқимиз, айниқса, ёшлар онгида эртанги кунга мустаҳкам ишонч туйғуларини уйғотмоқда, уларни буюк бунёдкорликларга сафарбар қилмоқда.

Дунёда бораётган глобаллашув жараёнларининг салбий оқибатлари, янги мафкуравий хавф ва таҳдидлар кўламининг кенгайиб бораётгани унинг аҳамиятини оширмоқда. Бунда мамлакатни шиддат билан тараққий этиб бораётган дунёга мос равишда ривожлантириш, жамият аъзоларини, айниқса, ёшларни миллий юксалиш йўлида янада бирлиштириш ва сафарбар этиш муҳим аҳамиятга эга. Уларнинг дунёқарашида дунёвийлик ва динийликнинг соғлом мувозанатини таъминлаш, инсоф, виждон, диёнат каби ахлоқий қадриятларга таяниб яшаш ва фаолият юритишни фуқароларнинг дунёқараши ва ҳатти-ҳаракатига сингдириб бориш; мамлакатнинг кўпмиллатли бағрикенг диёр эканини англаб яшаш, «Миллий ғоя – бизнинг ғоя» деган тушунчани барча миллат ва элат вакиллари ўртасида кенг тарғиб қилиш.

Таҳлил ва мулоҳазалар. Умумий олиб қараганда, мафкура дейилганда бу муайян ижтимоий гуруҳ, синф ёки халқнинг дунёқарашини ифодалайдиган илмий-фалсафий, ижтимоий-сиёсий ёки бошқа (масалан, диний) томондан тизимга солинган ғоялар, тамойил ва категориялар йиғиндиси ҳамда уларни жамият ҳаётига татбиқ этиш йўллари, усул ва воситалари мажмуаси тушунилади.

Мафкурани илмий жиҳатдан ўрганганда у асосан уч таркибий қисмдан ташкил топганлиги маълум бўлади. Унинг ушбу таркибий қисмлари қуйидагилар:

биринчиси, муайян тизимга солинган (илмий, фалсафий, диний ва бошқа томондан асосланган) ғоялар, категориялар, тамойиллар мажмуи;

иккинчиси, мафкурадаги ғоялар, категориялар ва тамойилларни жамиятга татбиқ этувчи субъектив омиллар (мафкуравий муассасалар ва мафкурачи шахслар);

учинчиси, ғоя ва категорияларни жамиятга татбиқ этиш жараёнида қўлланилган йўллар, усуллар ва воситалардир.

Мафкура уч таркибий қисмдан иборат бўлсада аслида у бўлинмас, яхлит механизмдир.

Жамиятнинг мақсадга эришишида мафкурадаги таркибий қисмларининг роли беқиёс. Уларнинг мафкуравий амалиётдаги баровар ҳаракатигина жамиятни мақсад томон олиб боради. Аксинча бўлса, яъни мафкуранинг бирор қисми тўла шаклланмаган бўлиб, ўз вазифасини бажармаса, ушбу мафкура нуқсонли бўлиб, жамиятда ўз етакчилигини йўқотади.

Мафкуранинг барча таркибий қисмларининг ўзаро боғлиқлигини эътироф этган ҳолда таъкидлаш лозимки, унинг биринчи таркибий қисми мафкуранинг назарий-фундаментал асоси ҳисобланади. Биринчи таркибий қисмдаги муайян тизимга солинган ғоялар, категориялар ҳамда тамойиллар ана шу мафкура моҳиятини очиб берувчи асосий элементлар бўлиб, улар қандай моҳият (бунёдкорлик ёки вайронкорлик) га эга бўлса, ушбу мафкура реал ҳаётда ана шундай намоён бўлади. Бу дегани биринчи таркибий қисмдаги ғоя ва категориялар инсонпарвар, бағрикенгликка йўғрилган бўлса ана шу мафкура амалиётда инсонпарвар ва бағрикенгликка даҳлдор ишларни амалга оширади. Ғоя ва категорияларнинг мазмун-моҳияти вайронкор бўлса, мафкура ҳам ҳаётда вайронкорлик касб этади. Яъни вайронкор ғоя ва категориялардан вайронкор мафкуралар вужудга келади.

Мафкуранинг шаклланиш жараёни аввало ана шу биринчи таркибий қисмдан бошланади. Бу қисм шаклланиши баъзи мафкураларда бир киши, бошқаларида эса бир гуруҳ ўз даврининг йирик олим ва мутафаккирлари томонидан амалга оширилади. Албатта, мафкуранинг назарий-фундаментал асосининг шаклланишида нафақат замонанинг бир гуруҳ инсонларининг фикри, балки ўтмишдаги мутафаккирларнинг қарашлари ҳам ўрин тутиши мумкин.

Таъкидлаш лозимки, мафкуранинг биринчи таркибий қисмидаги ғоя ва категориялар бир-биридан алоҳида тушунчалар ҳисобланади ҳамда улар амалиётда ўзига хос вазифаларни бажаради.

Ғоя деганда ижтимоий характер ва манфаатни ифодаловчи, ўз даври учун янги ва долзарб бўлган, инсон руҳиятига кучли таъсир этувчи тафаккур маҳсули тушунилади.

Ғоя ҳақида гап борганда уни фикр билан алмаштириб юбормаслик лозим. Ғоянинг фикр билан ўхшашлиги ва ўзаро фарқлари ҳам

мавжуддир. Жумладан, ғоя ва фикрнинг ўхшашлиги уларнинг ҳар иккиси ҳам инсон тафаккурининг маҳсули эканлигидан иборат.

Фарқи эса фикр кундалик онг даражасининг маҳсули бўлиб, унда шахсий характер ва манфаат кўзда тутилади. Ғоя эса назарий онг даражасида вужудга келади ҳамда ўзида ижтимоий характер ва манфаатни акс эттиради.

Инсон ҳар доим ҳам фикрлай олади. Аммо унинг онги кундалик онг даражасидан назарий онг даражасига кўтарилмас экан, у ғоя ярата олмайди.

Барча ғоялар назарий онг даражасида вужудга келиб, ўзида ижтимоий характер ва манфаатни акс эттирсада, лекин жамиятга кўрсатадиган таъсирига қараб икки турга бўлинади. Улар бунёдкор ва вайронкор ғоялардир.

Бунёдкор ғоя инсонларни эзгулик, адолат ва ҳақиқат, миллий ва умуминсоний қадриятларни ҳурмат қилиш, маънавиятли бўлиш, ўзидан яхши ном қолдиришга чорлайди.

Вайронкор ғоя бу бунёдкор ғояларга зид бўлган, ёвузлик ва жаҳолатга хизмат қилувчи, инсонни ва жамиятни тубанликка бошловчи, одамларни ғаразли, қабих мақсадларга ундовчи, халқлар ва давлатларни таназзулга маҳкум этувчи ғоядир. Унинг асосида инсонпарварлик тамойилига зид бўлган, бир миллатни бошқасидан устун қўядиган, олий ирқ даъвосида бошқа халқларни қирғин қилишга чақирувчи, жамиятни тарафкашларга ажратиб, бўлиб ташловчи қарашлар ётади.

Ғоя ҳақида гап борганда айтиш керакки, у қайси (бунёдкор ёки вайронкор) турга мансуб бўлишидан қатъи назар, агар мафкура таркибидан ўрин олмаган бўлса, куруқ назария сифатида қолаверади ва кенг қўламли таъсирга эга бўлмайди. Ҳар қандай ғоя мафкура таркибида ҳаракатлансагина кенг қўламли таъсир кучига эга бўлади.

Ғоялар мафкура таркибидан бош ва асосий ғоялар кўринишида ўрин эгаллайди.

Бош ғоянинг яралиши ва моҳиятан қандай бўлиши унинг муаллифлари томонидан белгиланган стратегик мақсад ва манфаатнинг қандайлигига боғлиқдир. Ҳар қандай бош ғоя якка шахс, муайян гуруҳ, миллат ёки бутун халқ томонидан стратегик мақсад ва манфаатнинг англаниши натижасида вужудга келади. Англаниш бирламчи мақсад ва ният мафкуравий мақсад бўлиб, у қандай (бунёдкор ёки вайронкор) бўлса, яралган бош ғоя ҳам шундай моҳиятга эга бўлади. Бош ғоя вужудга келиб мафкура таркибидан ўрин олгач, у ўзида юқорида айтилган англаниш стратегик мақсад ва манфаатни акс эттиради.

Мафкуранинг қурилишида бутун бир структура ана шу бош ғоя атрофида қурилади ҳамда бош ғояни тарғиб этиш ва амалга оширишга

йўналтирилади.

Мафкура таркибидаги асосий ғоялар эса ўз мазмунига кўра бош ғояга нисбатан торроқ бўлиб, ўзларида бош ғоянинг алоҳида қирраларини ифодалайди ва ўзаро боғланган ҳолда уни мазмунан бойитишга хизмат қилади.

Асосий ғояларнинг мафкуравий амалиётдаги роли жуда катта бўлиб, улар ўзлари орқали кишиларни мазмунан торроқ, бироқ аниқ нарсаларга ишонтиришга ундайди.

Мафкуранинг биринчи таркибий қисмида ғоялар тизимидан ташқари мафкуравий категориялар ҳам ўрин эгаллайди. Мафкуравий категориялар деганда, методологик ва дунёқараш мазмунига эга бўлган, мафкуравий билиш ҳамда мафкуравий амалиёт натижасида вужудга келиб, ғоявий тус олган ва ўзаро бир-бири билан қонуний боғланган асосий тушунчалар тушунилади. Ушбу тушунчалар кундалик онг натижасида эмас, балки назарий онг натижасида вужудга келганлиги билан ҳам оддий тушунчалардан фарқланади.

Мафкуравий категорияларнинг моҳиятини белгиловчи муайян мезонлар мавжуд.

Мафкуравий категориялар муайян мафкуравий таълимот билан бирга вужудга келади ва ана шу мафкура монополиясида бир-бири билан қонуний боғланган ҳолда ҳаракатланади.

Мафкуравий категориялар қайси миллат тилида яратилган бўлса, мафкуравий амалиётда ҳам улар ҳеч бир миллат тилига таржима қилинмасдан қўлланилади.

Мафкуравий категориялар инсонлар учун билиш, баҳолаш ва фаолият юритиш мезонини кўрсатувчи образли белги ҳисобланади. Ана шу мезонларга тўғри келадиган мафкуравий категориялар таснифланганда асосан уч турга бўлинади:

- идеал образларни ифодаловчи категориялар;
- душман образларни ифодаловчи категориялар;
- ҳолат ва жараёнларни ифодаловчи категориялар.

Ушбу категориялар амалиётда ўз ўрнини сақлаб келаётган ҳар бир мафкурада мавжуд бўлади.

Мафкуралардаги идеал образларни ифодаловчи категориялар, асосан, қўйилган мафкуравий мақсадга ҳамоҳанг тарзда ўзида идеал инсон ва идеал макон (жамият)ни ёрқин «ранг»ларда акс эттиради. Мазкур категориялар инсон онгини намунага йўналтиради ва танланган намуна ва андозага «мутлақ ишонил»ни тақозо этади. Демак, идеал образларни ифодаловчи категориялар негизида онгга йўналтирилган воқелик, андоза ёки намунага нисбатан «мутлақ ишонч» пайдо бўлади. Айнан ана шу ишонч субъектларни мудом идеалга талпиниб яшаш,

унга имкон қадар тезроқ етишиш учун дадил ҳаракатларга ундайди. Мазкур ҳолат мафқуранинг ҳаракатлантирувчи, сафарбар этувчи кучини ифодалаб беради.

Душман образларини ифодаловчи категориялар эса мафқуравий мақсадда белгиланган идеал «андоза» ва «меъёр»лардан ташқарида бўлган ҳамда уларга қаршилик қилувчи кишилар, куч ва макон (жамият, давлат ва турли гуруҳ)ларни қора «ранг»ларда ифодалайди. Чунки «қарама-қаршиликсиз ҳеч нарса юзага чиқмайди. Зеро, кўзгунинг бир томони қора бўлмас экан, унда ҳеч нарсанинг акси кўринмаслиги кундек равшан»дир.

Ҳақиқатдан ҳам мафқура халқ ҳаётида унинг тарихи, бугунги куни ва келажакни кўрсатиб берувчи кўзгу вазифасини ўтайди. Мафқуранинг бу вазифани тўлақонли бажаришида унга душман образларини ифодаловчи категориялар ёрдам беради.

Ҳолат ва жараёнларни ифодаловчи категориялар ҳам айнан ана шу мафқура мақсадидан келиб чиқиб, ижтимоий муҳитдаги ҳолат ва жараёнларни ўзида ифода этади.

Таъкидлаш лозимки, ҳар бир мафқура ўзидаги бу уч таснифдаги категориялар орқали, асосан, идеал инсон, идеал макон ва уларнинг акси бўлган душман образлар (мафқуравий таълимотга қарши кишилар, ту зумлар ва давлатлар)ни ҳамда борлиқдаги мавжуд ҳолат ва жараёнларни ўз мақсадидан келиб чиқиб акс эттиради. Яъни, мазкур категорияларда ифодаланаётган воқеликлар фақат мафқуравий мақсаднигина амалга ошириш учун хизмат қилади.

Агар мафқуравий мақсад илмий ва умуминсоний мезонларга тўғри келса, бу унинг категорияларида ҳам акс этади ва улар мафқуравий мақсадда ифодаланаётган воқеликни реал ҳаёт билан уйғунлаштиради. Бу эса жамиятдаги муаммоларни бартараф этиш баробарида, қўйилган эзгу мақсадлар сари кишиларни интиштиришни таъминлаб беради.

Лекин мафқуранинг мақсади аксинча бўлиб, яъни у илмийликдан, инсонийликдан узоқ бўлса, у ҳолда ундаги категориялар мавжуд мафқуравий мақсаддан келиб чиқиб, реал ҳаётдаги оқни қора, қорани эса оқ, деб кўрсатади.

Миллий мафқурани ёшлар онгига сингдиришнинг асосий тамойиллари унинг илмий жиҳатдан асослангани ва мунтазамлиги, очиқлик ва бағрикенглик, тарихийлик ва замонавийлик, универсаллик ва мослашувчанлик каби хусусиятларга эга эканлиги билан ифодаланади ва у қуйидагилардан иборат:

-миллати, тили ва динидан қатъи назар, Ўзбекистоннинг барча фуқаролари манфаатлари ва орзу-интилишларини акс эттириш;

-миллий ва умуминсоний кадриятлар уйғунлигини, миллатлараро

тотувлик ва динлараро бағрикенгликни таъминлаш;

-қонун устуворлиги, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини энг олий кадрият даражасига кўтариш;

-ошкоралик ва фикрлар хилма-хиллигига риоя этиш;

-шахс, жамият ва давлат манфаатлари ҳамда масъулияти уйғунлигига эришиш;

-фаровон ҳаёт барпо этишга қаратилган иқтисодий омиллар самарадорлигини ошириш;

-миллий юксалиш ғоясини умуммиллий ҳаракатга айлантириш. [4]

Миллий мафқуранинг ёшлар онгига сингиши халқимизнинг улкан интеллектуал ва маънавий салоҳиятини рўёбга чиқариб, Ўзбекистоннинг янги тарихида учинчи ренессанс даврининг бошланишига хизмат қилиши шубҳасиз.

Шу маънода ёшлар дунёқарашини бойитиш жараёнида тадбирларни мақсадли йўналтиришнинг аҳамияти катта. Мақсадли йўналтириш замирида, албатта бирор тадбирни, маросимни мақсадга мувофиқ тарзда ташкил этиш, қатнашчиларнинг дуч келаётган муаммоларини, тилининг учида турган масалаларни ечишга қаратилиши тушунилади

Бунинг учун тадбирлар қўллаш механизмини, маданий-маърифий тарғиботни коррекциялаш кутилган натижани бериши мумкин. Ёшлар дунёқарашини издан чиқаришда мафқуравий муҳолифлар қўллаётган усул ва услублар, бу йўлда уларнинг ҳеч нарсадан қайтмаслиги, ҳеч нарсани аямаслиги, жумладан, «оммавий маданият»ни ана шу йўл билан жаҳонга тарқатаётгани сир эмас. Машҳур маърифатпарвар Абдулла Авлонийнинг: «Тарбия биз учун ё ҳаёт – ё мамот, ё нажот, ё ҳалокат, ё саодат, ё фалокат масаласидир», [5] деган ибратли сўзлари ёшлар тарбияси ҳар бир даврда ҳам ўз долзарблиги ва муҳимлигини йўқотмаганлигини англатади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Ўзбекистон Республикаси Президентнинг «Ўзбекистон Республикасини 2030 йилга қадар ижтимоий -иқтисодий комплекс ривожлантириш концепцияси» ҳақидаги Қарори. // 2019 йил. 7 ноябрь. ЎЗА.

2. Шавкат Мирзиёев: Жамият ҳаётининг танаси иқтисодиёт бўлса, унинг жони ва руҳи маънавиятдир // <https://president.uz/uz/lists/view/4089>

3. Фуқаролар учун бюджет – 2020 (лойиҳа) китоби. Т. 2019. 21 б.

4. Ўзбекистон тараққиётининг янги босқичида миллий ғояни ривожлантириш Концепцияси. 2019. Июнь

5. Авлоний А. «Туркий гулистон ёхуд ахлоқ». Т. Ғ.Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти, 1979 йил, 227-бет/

6. Холбеков А., Татибоев Т. Демократик ғоялар ва ижтимоий адолат. «Академия». Т., 2008. Б.25.